

Espurna n°112

Setembre 2018

**Butlletí informatiu
de Prevenció
d'Incendis Forestals**

**GENERALITAT
VALENCIANA**

Per

Unitat Tècnica UT-902

Servei de Prevenció d'Incendis Forestals

ÍNDEX

Claus del mes.....	2
Dades Estadístiques.....	8
Valors Acumulats	8
Comparació amb els valors mitjans	9
Evolució mensual: nombre.....	10
Evolució mensual: superfície afectada.....	12
Anàlisi de les causes	14
Relació completa d'incendis al període	15
Comportament del foc observat	16
Comportament del foc esperat	17

Foto portada: El paisatge es recupera un mes després de l'incendi. Surar de Pinet. Font: Unitat Tècnica

Per a qualsevol aclariment o suggeriment contactar amb: unidadtecnica902@gva.es

CLAUS DEL MES¹

El mes de setembre de 2018 ha sigut **molt càlid** a la Comunitat Valenciana. La temperatura mitjana ha sigut de 22°C, que és **1.3°C** més alta que la de la climatologia de referència.

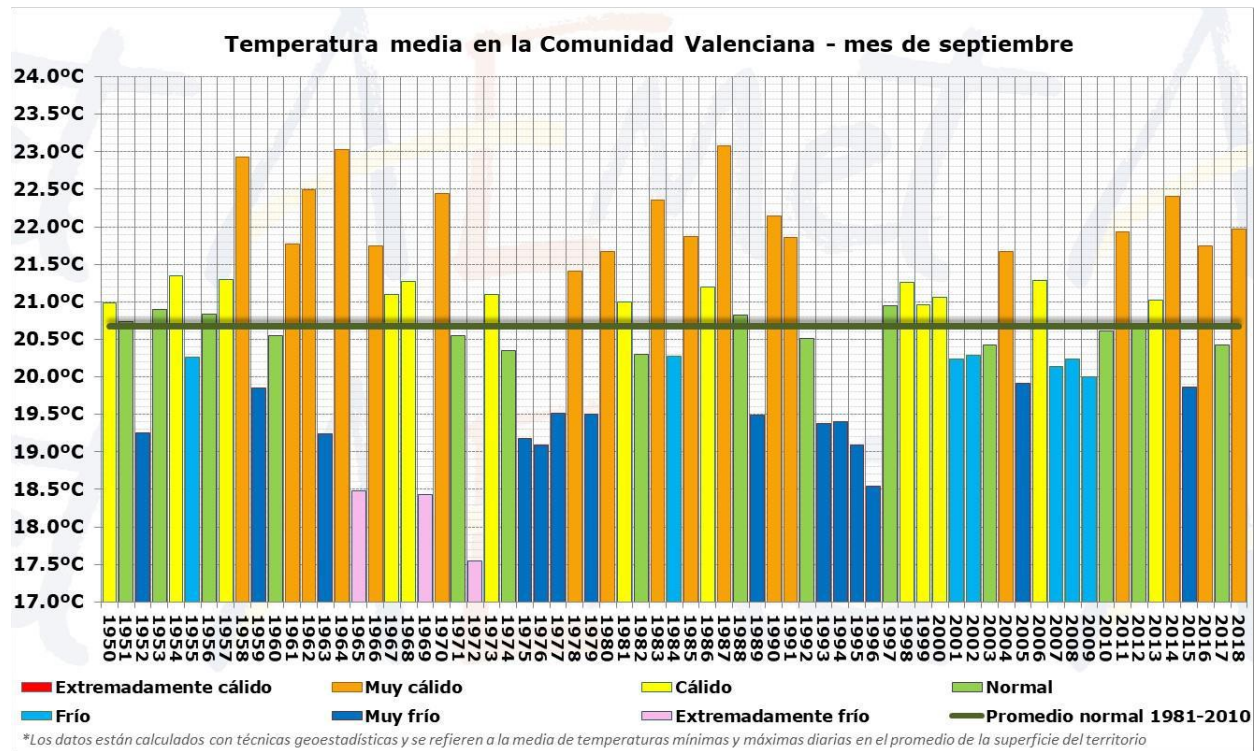

Figura 1. Temperatura mitjana dels mesos de setembre a la Comunitat Valenciana, en contrast amb la mitjana de la sèrie.

Comparat amb mesos de setembre d'anys precedents, setembre de 2018 ha sigut el més càlid des del 2014 i el novè més càlid des de 1950. Les temperatures van estar oscil·lant al voltant dels valors normals durant gran part del mes, encara que amb predomini de dies càlids fins al dia 16, quan va començar un ascens tèrmic que va culminar una setmana després, el diumenge dia 23, que va ser el dia més càlid de setembre. Entre els dies 22 i 23 es van superar els 35°C en localitats de l'interior sud de València com Sumacàrcer, Xàtiva, Carcaixent, Alginet o Jalance. En l'última setmana del mes les temperatures van baixar per quedar novament en valors propers a la mitjana normal de final de setembre.

¹ La informació sobre meteorologia, excepte indicació expressa, prové d'AEMET

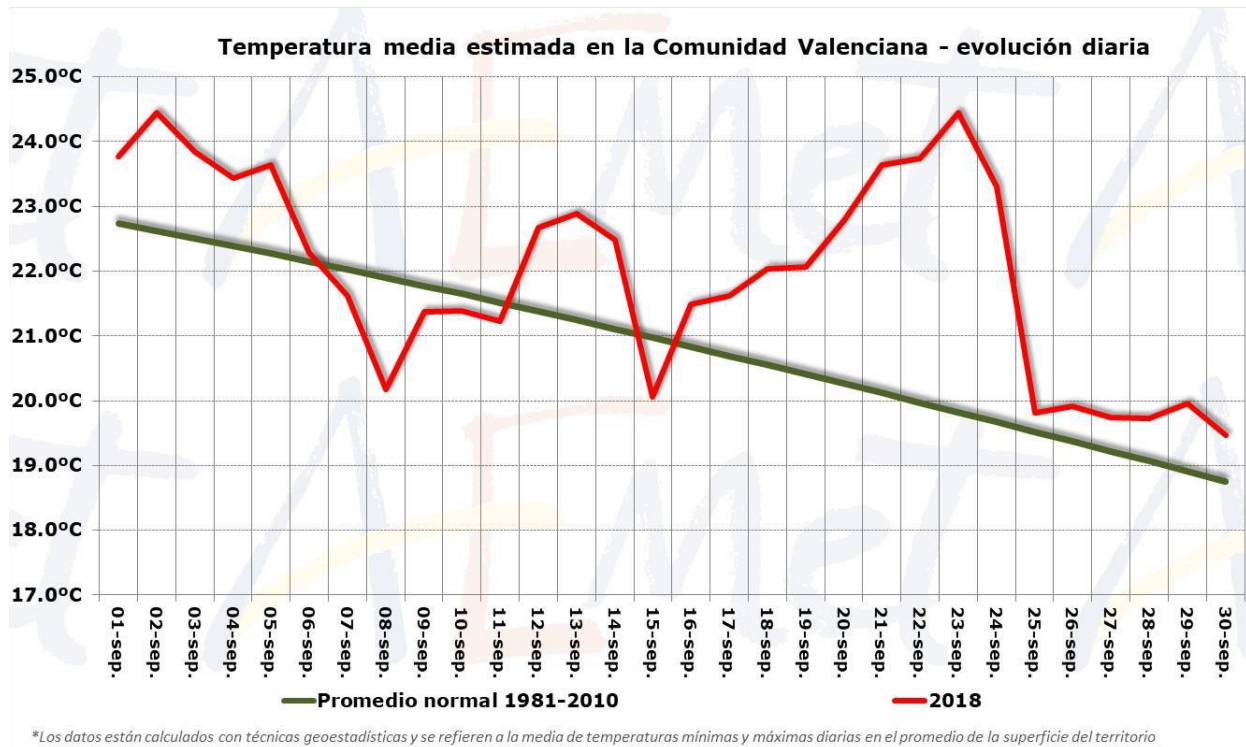

Figura 2. Evolució diària de la temperatura durant el mes de setembre a la Comunitat Valenciana.

La major anomalia tèrmica es va observar en localitats de l'interior de Castelló i interior nord de València, on la temperatura mitjana mensual va ser més de 2°C superior al normal. Al litoral la temperatura mitjana va ser una mica més d'1 ° C més alta que la mitjana de referència.

Pel que fa a la precipitació, l'acumulada ha sigut **62.2 l / m²**, que és lleugerament **superior** a la de la mitjana climàtic del període 1981-2010 (61.3 l / m²) i globalment qualifiquen al mes com a humit. Per províncies, el superàvit mitjà de precipitació a la província de València en el mes de setembre és del 6%, a la província de Castelló és de l'1% i a la província d'Alacant les precipitacions de setembre han sigut per baix de la mitjana, ja que el dèficit mitjà provincial és del 10%.

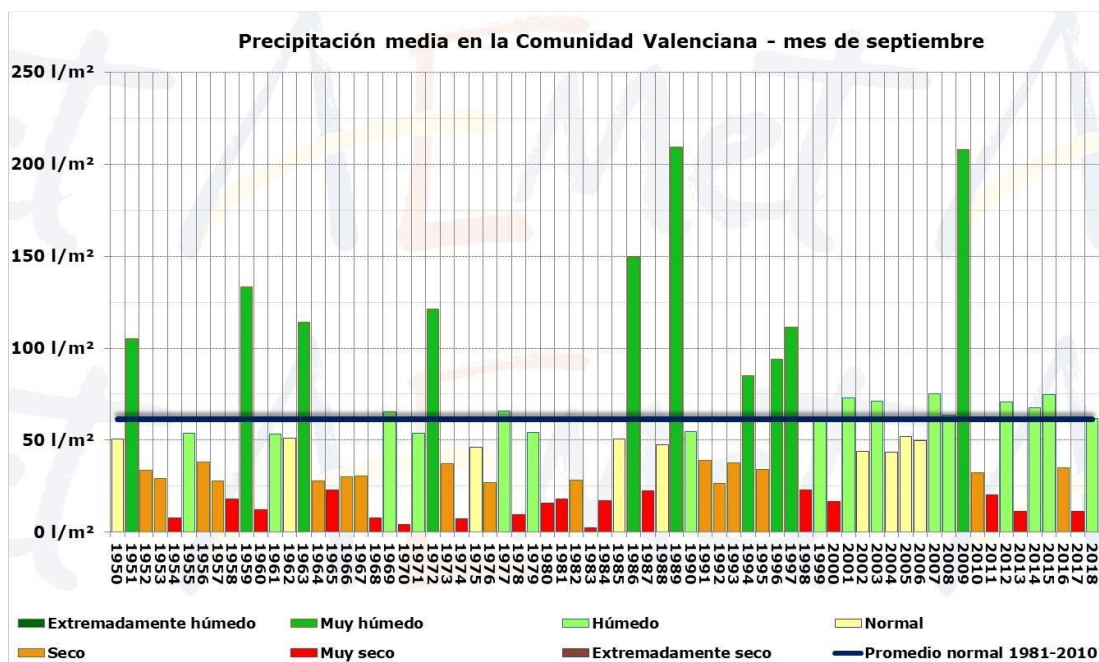

Figura 4. Precipitació mitjana a la Comunitat Valenciana per al mes de setembre

Les precipitacions que es van registrar van estar acompanyades de tempesta i, encara que com es pot veure a la imatge de la pàgina següent en què es representen els llamps registrats al mes, aquestes van ser generalitzades, els valors més alts de precipitació van estar molt focalitzats en zones reduïdes del territori, en general pròximes al litoral, tot i que també de forma més dispersa a l'interior hi va haver intenses tempestes. Va ser el cas de la tempesta del dia 3 que va descarregar amb intensitat torrencial a Fontanars dels Alforins. La tempesta va tindre una durada de poc més d'una hora, entre les 19:20 i les 20:30 i va acumular 81.8 l / m², dels quals, 78.2 l / m² en una hora. La mateixa tempesta també afecte al nord del terme municipal de Villena, a la província d'Alacant, però a la ciutat de Villena no va ploure.

El dia 5 una intensa tempesta va descarregar a la zona de l'Albufera. Malgrat la reduïda extensió de la zona, també hi va haver grans diferències en els acumulats: mentre que a Silla es van registrar uns 100 l / m², al Palmar va ser 18.0 l / m² i a València menys de 5 l / m².

Durant la vesprada del dia 17 i la matinada del dia 18 hi va haver intenses tempestes al litoral i prelitoral nord de València i al litoral i prelitoral de Castelló. En Benaguasil es van acumular 69.9 l / m², 68.9 l / m² a les Alqueries i 65.7 l / m² a l'aeroport de Castelló i va haver-hi registres de més de 40 l / m² en moltes altres localitats del nord de València i de Castelló, tots ells en poc més d'una hora. Finalment, el dia 25 les precipitacions van tenir intensitat molt forta al litoral nord d'Alacant, amb acumulats de més de 30 l / m² en menys d'una hora a localitats com Jávea / Xàbia o Benidorm.

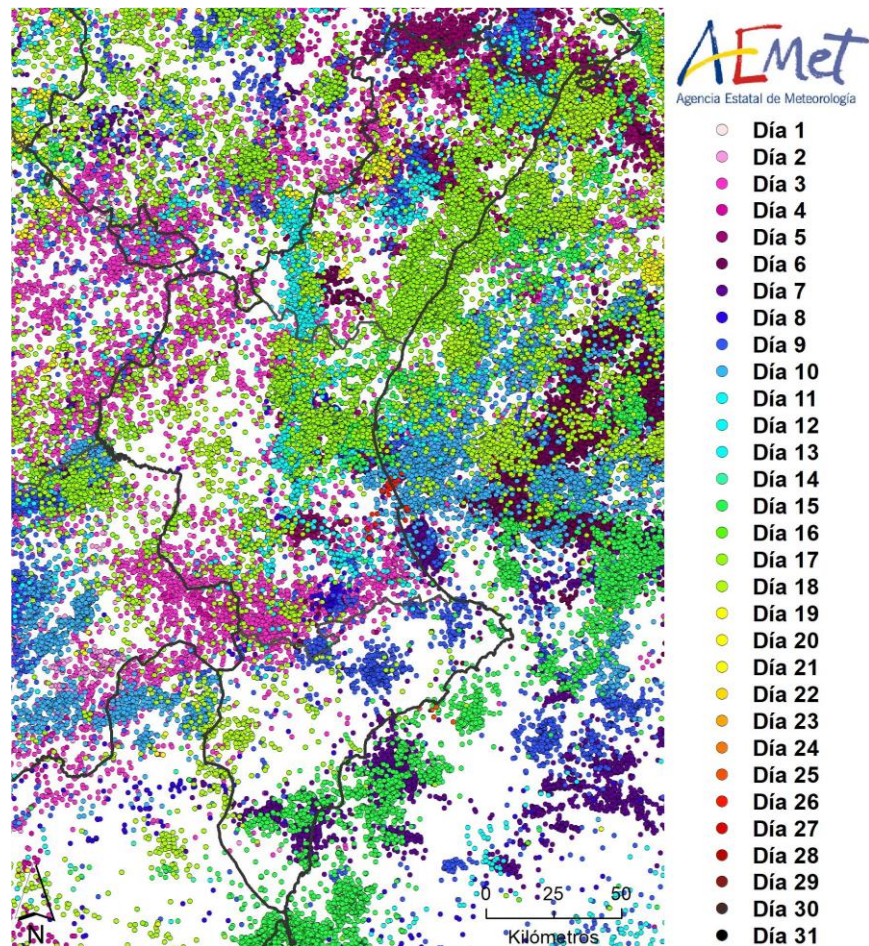

Figura 5. Distribució de las descàrregues registrades diàriament a la Comunitat Valenciana al mes de setembre

En total van haver 19 dies de tempesta que van deixar més de **24.000** descàrregues que van impactar dins el territori de la Comunitat Valenciana, alguna de les quals van generar ignicions amb poca propagació com es reflecteix en l'apartat de *Comportament del foc observat*. El dia de més activitat va ser el 17 (també va ser el dia de més precipitació acumulada), i de forma consecutiva, en els 12 primers dies del mes hi va haver tempesta en algun punt del territori.

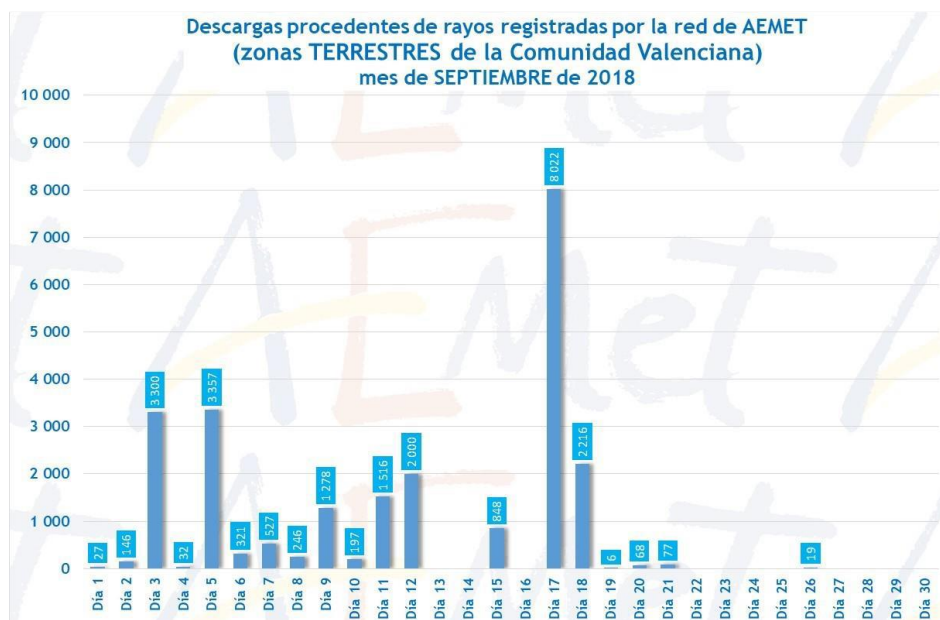

Figura 6. Descàrregues procedentes de llamps registrats per AEMET

Els valors més alts de precipitació al mes de setembre s'han registrat a localitats de l'àrea metropolitana de València i comarques limítrofes: Silla, 241.6 l / m²; Picanya, 159.1 l / m²; València, 147.9 l / m²; Benaguasil, 145.2 l / m². També en observatoris de l'interior sud de la província s'han superat els 100 l / m²: Fontanars 118.8 l / m²; Ontinyent, 117.0 l / m².

A la província de Castelló, a Torreblanca s'han acumulat 120.4 l / m², a Borriana 102.0 l / m² i en les Alqueries 100.5 l / m².

A la província d'Alacant destaca Rojales, on l'acumulat mensual ha sigut de 116.4 l / m², però molt a prop, 20 km al nord, l'acumulat és 5 vegades més baix: Crevillent, 21.8 l / m². Precisament en aquestes zones del sud i interior d'Alacant l'acumulat mensual ha sigut inferior a 25 l / m²

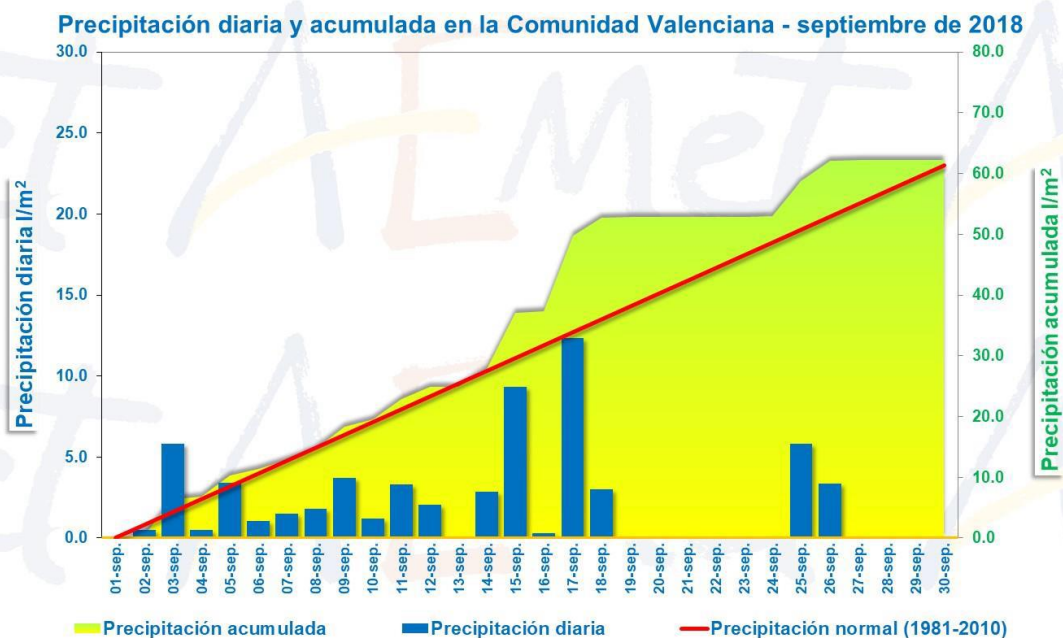

Figura 7. Precipitació diària i acumulada durant el mes de setembre de 2018 a la Comunitat Valenciana

El balanç diari de precipitació mostra com aquestes es van concentrar en els dies de tempesta abans descrits, amb el màxim el dia 17.

En relació al que sol ser normal en cada punt, el mes de setembre ha resultat **humit** en pràcticament la meitat del territori, **molt humit** en el 7% i **sec** en el 6% del territori. A la resta, el mes va ser pluviomètricament normal. En els observatoris provincials de València i Castelló ha sigut el mes de setembre més humit des de l'any 2009.

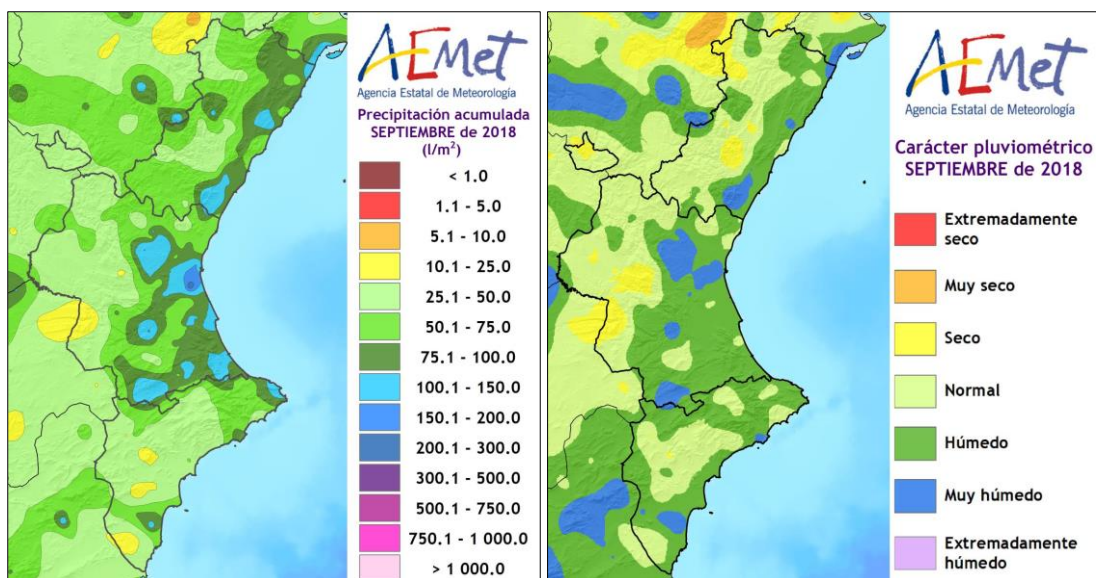

Figura 8. Precipitació acumulada i caràcter pluviomètric del mes de setembre de 2018 a la Comunitat Valenciana.

Pel que fa a incendis forestals, s'han comptabilitzat per al mes de setembre un total de **20 incendis**, valor molt per baix de la mitjana (43,1 incendis), amb una superfície forestal afectada de **8,08 ha** (valor extraordinàriament inferior a la mitjana mensual, que està en 1.328,26 ha).

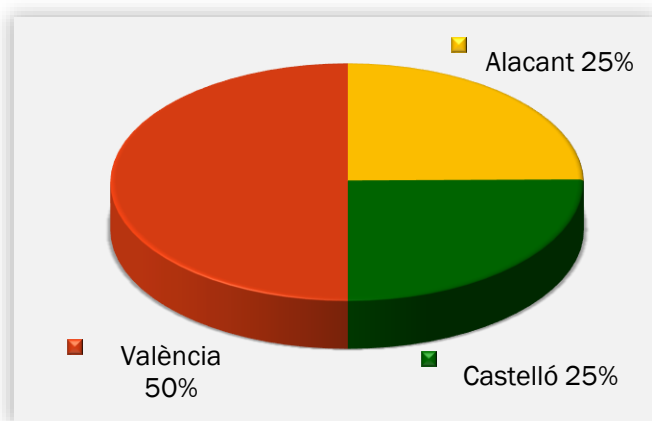
DADES ESTADÍSTIQUES

VALORS ACUMULATS

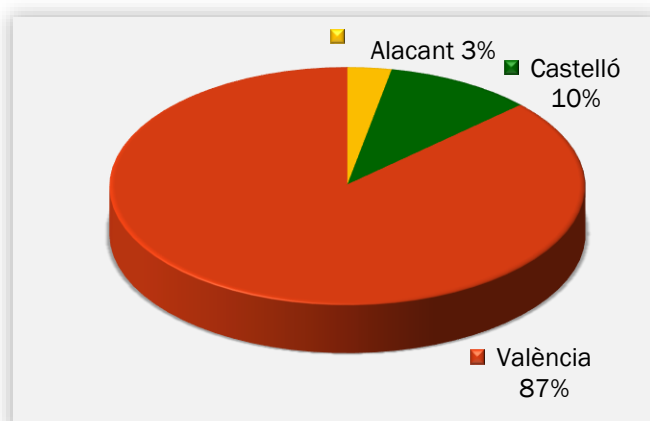
A la taula 1 i en els gràfics 1 i 2 es realitza un desglossament detallat del nombre d'incendis i la superfície afectada acumulada en el que portem d'any 2018 per províncies.

Província	Nombre	Superfície afectada Ha				
		Superfície rasa			Arbolada	Total
		Canyar	Altres rases	Total rasa		
Alacant	88	11,81	56,70	68,51	44,08	112,59
Castelló	89	103,77	267,32	371,10	5,24	376,34
València	177	232,30	2.743,15	2.975,45	254,07	3.229,52
Total	354	347,88	3.067,17	3.415,06	303,39	3.718,45

Tabla 1. Nombre d'incendis i superfície afectada per tipus i províncies.. Acumulat des de gener de 2018

Gràfic 1. Nombre d'incendis en percentatge

Gràfic 2. Superfície afectada en percentatge

La província més destacada pel que fa al nombre d'incendis és la de València, seguida de la de Castelló i Alacant, amb igual percentatge. Pel que fa a la superfície, la major part del territori afectat en el que portem d'any pertany a la província de València, pel fet que l'únic Gran Incendi Forestal que hem tingut aquest 2018 ha tingut lloc en aquesta província (en el T.M. de Llutxent).

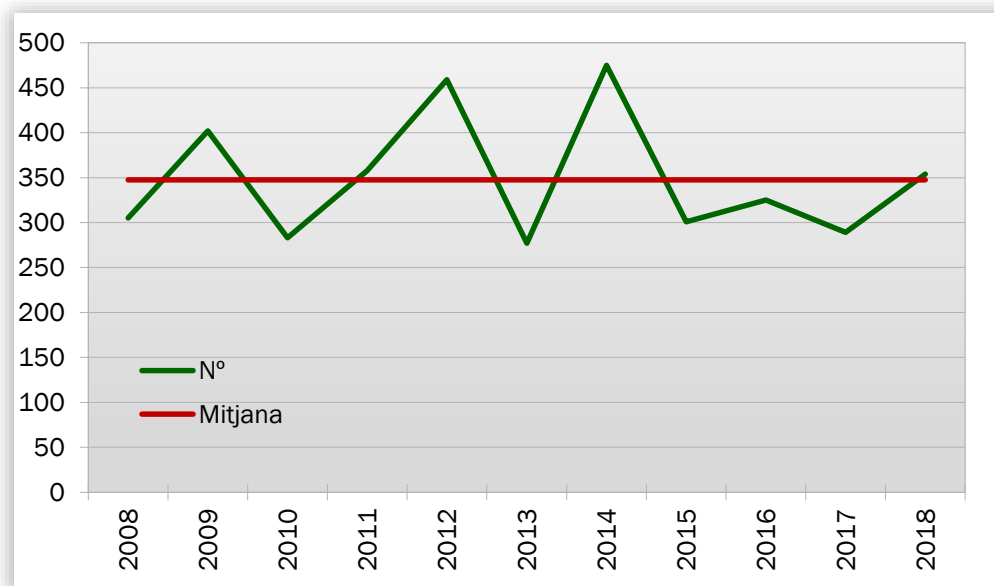
COMPARACIÓ AMB ELS VALORES MITJANS

Els valors acumulats a 30 de setembre per l'últim decenni es detallen a la Taula 2. En el que portem de 2018 s'han produït 354 incendis, valor lleugerament superior a la mitjana (347 incendis), amb una superfície afectada de 3.718,45 ha, valor per sota de la meitat de la mitjana (8.404,72 ha).

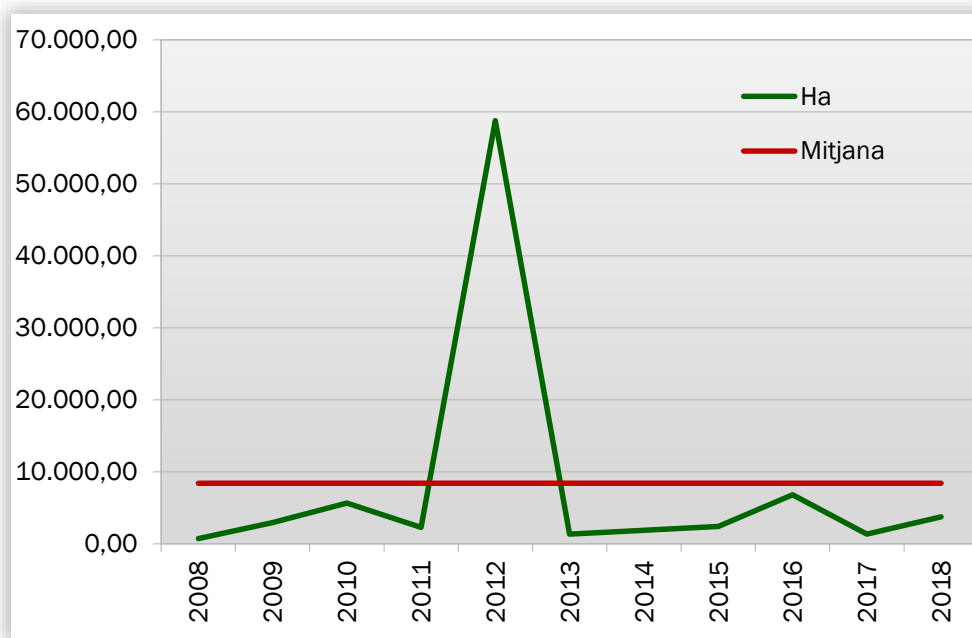
Any	Nº	Superfície
2008	305	722,24
2009	402	2.920,93
2010	283	5.632,61
2011	358	2.280,14
2012	459	58.746,78
2013	277	1.340,66
2014	475	1.853,76
2015	301	2.414,62
2016	325	6.795,43
2017	289	1.339,99
2018	354	3.718,45

Taula 2. Nombre i superfície acumulats al mateix període analitzat

En els gràfics 3 i 4 es mostra l'evolució del nombre d'incendis i superfície afectada en el període d'estudi (gener-setembre) en l'últim decenni, en comparació amb el valor mitjà.

Gràfic 3: Evolució nº d'incendis en comparació amb el valor mitjà

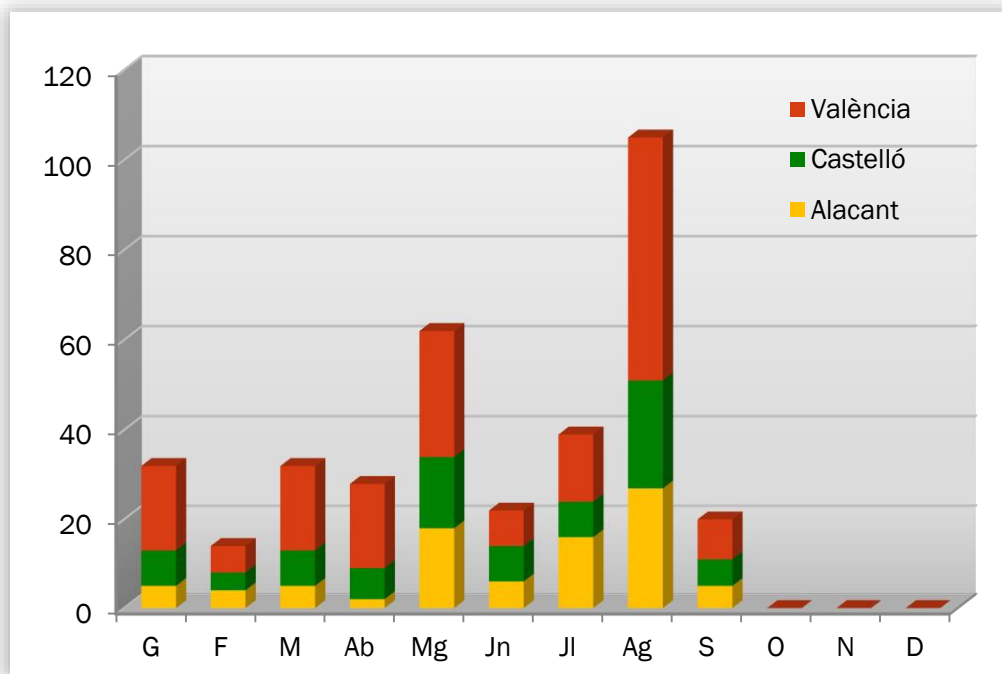
Gràfic 4: Evolució de la superfície afectada en comparació amb el valor mitjà

EVOLUCIÓ MENSUAL: NOMBRE

L'evolució mensual del nombre d'incendis es representa a través d'una taula numèrica en la qual es recullen els valors per a cada província, i el total de la Comunitat Valenciana (taula 3), juntament amb dos diferents representacions gràfiques, una de valors acumulats per províncies i una altra de comparació amb la mitjana dels últims 10 anys (gràfics 5 i 6).

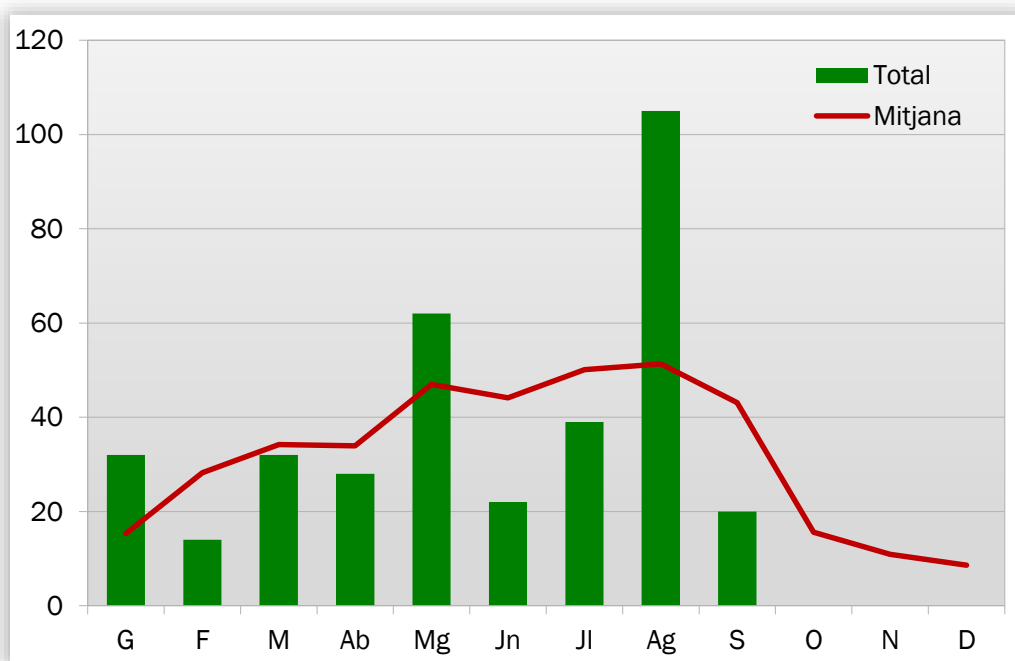
Mes	Alacant	Castelló	València	Total
Gener	5	8	19	32
Febrer	4	4	6	14
Març	5	8	19	32
Abril	2	7	19	28
Maig	18	16	28	62
Juny	6	8	8	22
Juliol	16	8	15	39
Agost	27	24	54	105
Setembre	5	6	9	20
Octubre	0	0	0	0
Novembre	0	0	0	0
Desembre	0	0	0	0
TOTAL	88	89	177	354

Taula 3. Evolució mensual del nombre d'incendis (2018)

Gràfic 5: Nombre d'incendis per mesos i províncies

Durant el mes de setembre s'han registrat 5 incendis a la província d'Alacant, 6 a la de Castelló i 9 a la de València. Com ja s'ha comentat, el global està per baix dels valors mitjans.

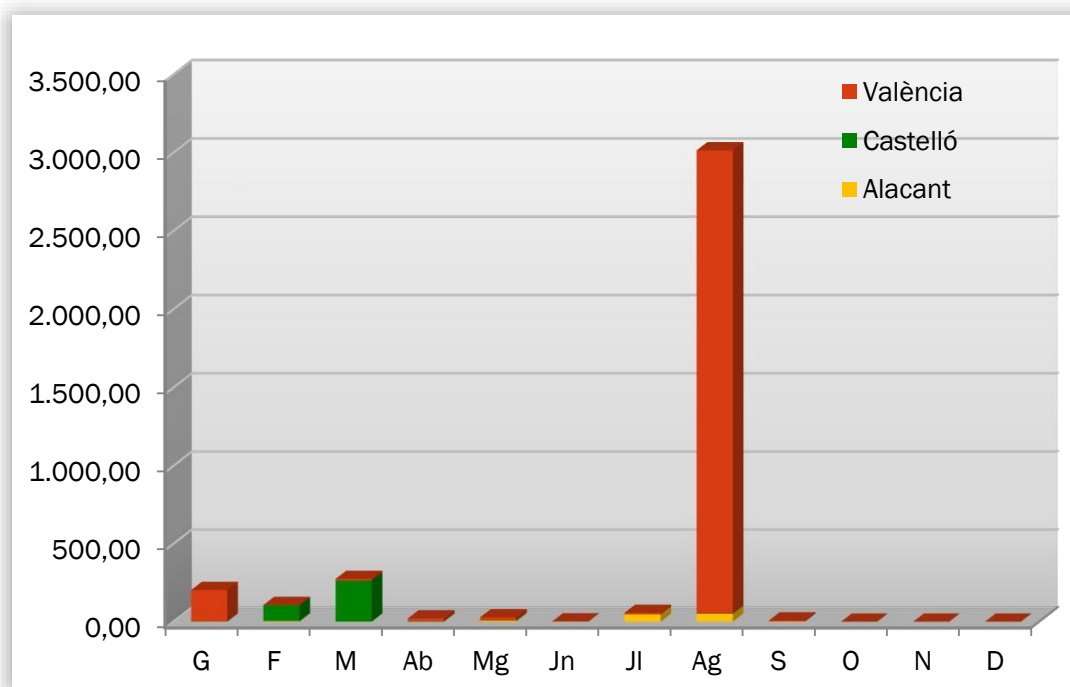
Gràfic 6: Nombre d'incendis per mesos, comparativa amb els valors mitjans de l'últim decenni

EVOLUCIÓ MENSUAL: SUPERFÍCIE AFECTADA

L'estudi de l'evolució mensual de la superfície afectada segueix una estructura similar a la ja descrita en l'apartat referit al nombre, si bé en la comparació amb els valors mitjans, donades les grans diferències de valors, s'ha utilitzat una escala logarítmica (gràfic 8).

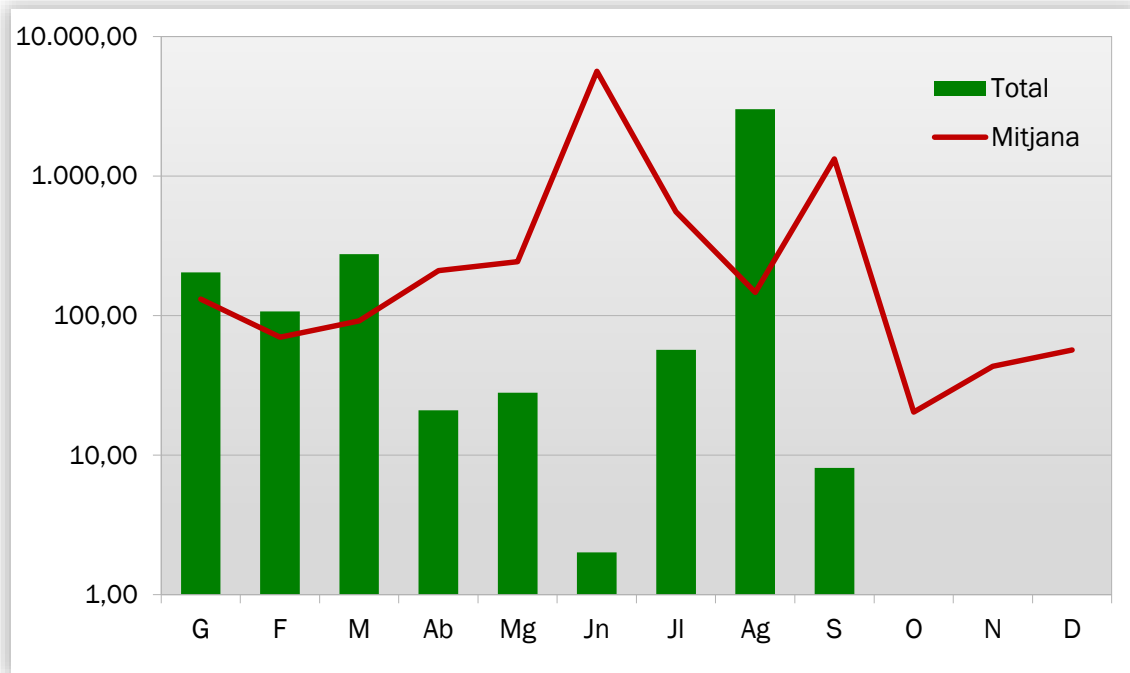
Mes	Alacant	Castelló	València	Total
Gener	1,02	1,67	201,10	203,80
Febrer	3,61	102,10	1,48	107,19
Març	0,76	263,29	11,27	275,32
Abril	0,17	2,07	18,73	20,97
Maig	6,85	2,80	18,35	28,00
Juny	0,92	0,61	0,48	2,01
Juliol	47,18	1,12	8,65	56,95
Agost	50,80	2,62	2.962,72	3.016,13
Setembre	0,00	0,00	0,00	0,00
Octubre	0,00	0,00	0,00	0,00
Novembre	0,00	0,00	0,00	0,00
Desembre	0,00	0,00	0,00	0,00
TOTAL	112,59	376,34	3.229,52	3.718,45

Taula 4: Evolució mensual de la superfície afectada (2018)

Gràfic 7: Superfície afectada per mesos i províncies

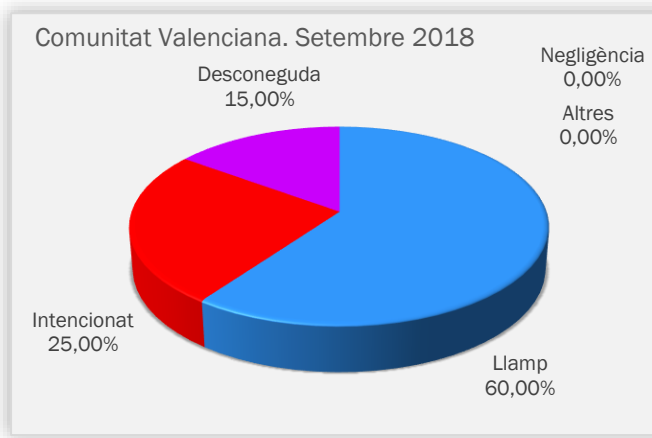
Durant el mes de setembre de 2018 s'han vist afectades per incendis 1,27 ha de terreny forestal a la província d'Alacant, 0,06 ha a la de Castelló, i 6,74 ha a la de València. En conjunt, com ja s'ha comentat, aquesta superfície està molt per baix de la mitjana de l'últim decenni (1.328,26 ha).

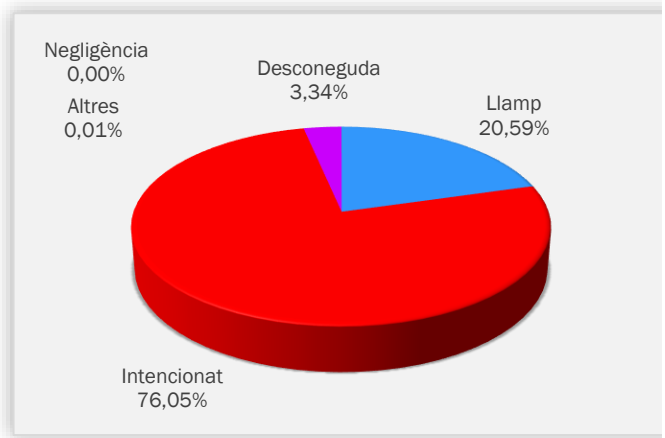
Gràfic 8: Superfície afectada per mesos, comparativa amb els valors mitjans de l'últim deceni

ANÀLISI DE LES CAUSES

L'estudi de les causes s'ha realitzat a partir dels percentatges en nombre i en superfície afectada, per al total de la Comunitat Valenciana en el mes de setembre, i per altra banda es representa l'acumulat del 2018.

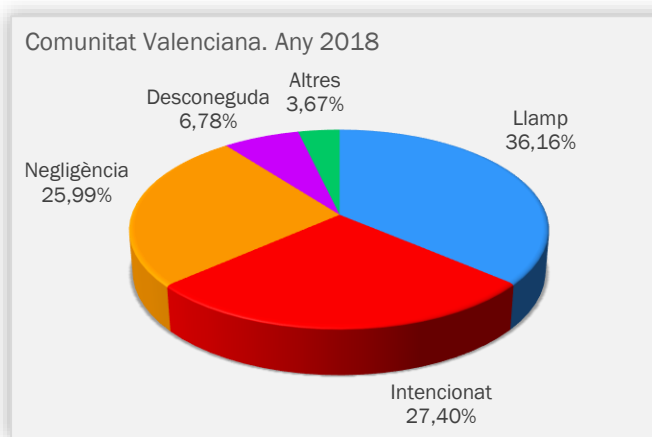

Gràfic 9: Comunitat Valenciana, % d'incendis ocorreguts per causa. Setembre 2018

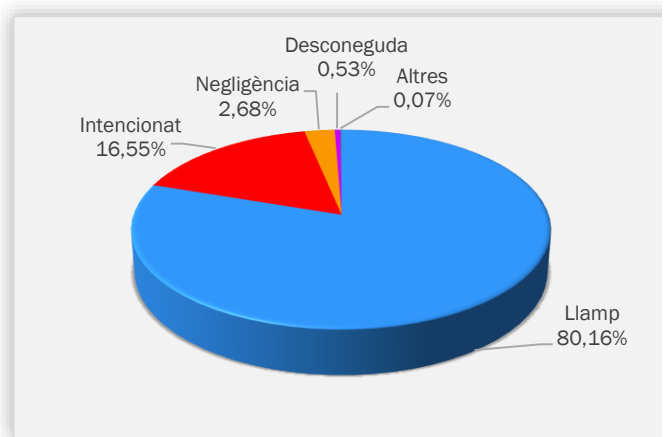

Gràfic 10: Comunitat Valenciana, % de superfície afectada per causa. Setembre 2018

Al mes de setembre s'han produït, en el conjunt de la Comunitat Valenciana, 12 incendis per llamp, 5 intencionats, cap per negligències, 1 per causes desconegudes o en investigació, i cap per altres causes. Els incendis per llamp van afectar a un total de 1,66 ha, els intencionats van afectar a 6,14 ha i els de causes desconegudes o en investigació a 0,27 ha.

Gràfic 11: Comunitat Valenciana, % d'incendis ocorreguts per causa. Acumulat 2018

Gràfic 12: Comunitat Valenciana, % de superfície afectada per causa. Acumulat 2018

RELACIÓ COMPLETA D'INCENDIS AL PERÍODE

Data	Municipi	Sup (ha)	Causa	Paratge	Província
3-set.-18	Monòver/Monóvar	0,200	3	Barranc Cavarrasa	ALACANT
3-set.-18	Segart	0,040	0	La Mallà	VALÈNCIA
3-set.-18	Jalance	0,003	0	Pico de la Muela	VALÈNCIA
3-set.-18	Zarra	0,001	0	Cerro de los Caracoles	VALÈNCIA
4-set.-18	Eslida	0,002	0	Masia	CASTELLÓ
4-set.-18	Requena	1,500	0	Calvestra	VALÈNCIA
5-set.-18	Cabanes	0,001	0	El Campello	CASTELLÓ
6-set.-18	Castellново	0,001	0	Malaza	CASTELLÓ
9-set.-18	Useras/Les Useres	0,001	0	Serretes	CASTELLÓ
10-set.-18	El Castell de Guadalest	0,004	1	Riu de Simó	ALACANT
10-set.-18	Castielfabib	0,020	0	Los Valles	VALÈNCIA
11-set.-18	Venta del Moro	0,036	0	El Purgatorio	VALÈNCIA
13-set.-18	Figueroles	0,050	0	Bovalar	CASTELLÓ
14-set.-18	El Castell de Guadalest	0,020	1	CV- 755, PK 5	ALACANT
19-set.-18	Ontinyent	0,020	3	Coral de Sant Jacint	VALÈNCIA
21-set.-18	Valencia	5,000	1	Puchol	VALÈNCIA
21-set.-18	Vistabella del Maestrat	0,010	0	Foyadores-Mas del Racó	CASTELLÓ
23-set.-18	Sagunt/Sagunto	0,120	1	El Reialenc	VALÈNCIA
26-set.-18	Torrevieja	1,000	1	No consta	ALACANT
29-set.-18	Sella	0,050	3	La Real	ALACANT

Codis de causes

- (0) Llamp
- (1) Intencionat
- (2) Negligència
- (3) Desconeguda/Investigació
- (4) Altres

COMPORTAMENT DEL FOC OBSERVAT

A causa de les condicions meteorològiques favorables i al notable contingut d'humitat de la vegetació, els incendis que han tingut lloc en el territori de la Comunitat durant aquest mes de setembre han sigut escassos, com s'ha representat en l'anterior apartat estadístic i amb propagacions i intensitats reduïdes, sense que hi hagi incendis rellevants en el període d'estudi.

La propagació dels incendis ha sigut majoritàriament per superfície afectant de manera puntual a l'estrat arbori.

Figura 9. IF Orpesa (2018.09.12), provocat per vehicle. Font: Unitat de Vigilància C-203

Figura 10. IF Dos Aguas (2018.09.24), provocat per vehicle. Font: Unitat de Vigilància V-804

Figures 11 i 12. Incendis incipients a Jalance (2018.09.03) provocat per un llamp (els llamps han suposat la causa del 60% del total del nombre d'incendis al mes) i en Sella (2018.09.29) tots dos amb propagacions molt reduïdes en superfície. Font: Unitat de Vigilància V-330 i Observatori Forestal d'Aitana, respectivament

Figura 13. Incendi a Requena (04/09/218). El foc va afectar part de l'estrat arbore en l'eix de propagació de la carrera principal, amb vent i pendent favorables. Cal observar l'important paper que juguen les discontinuïtats en el paisatge dificultant la propagació de l'incendi i facilitant l'accés i el treball del personal d'extinció

COMPORTAMENT DEL FOC ESPERAT

A partir del seguiment de l'estat de la humitat dels combustibles vius mitjançant mostreig, s'ha elaborat la següent taula que mostra els últims valors mitjans del contingut d'humitat de les espècies més representatives de la Comunitat Valenciana (dades del mes de setembre).

Espècie	Extr. sec	Molt sec	Sec	Normal	Humit	Molt humit
<i>Pinus halepensis</i>						
<i>Rosmarinus officinalis</i>						
<i>Juniperus oxycedrus</i>						
<i>Ulex parviflorus</i>						
<i>Quercus coccifera</i>						

Figura 14. Valors del contingut d'humitat del combustible en el conjunt de la Comunitat Valenciana en el mes de setembre. Font. Unitat Tècnica

S'aprecia que el contingut d'humitat en l'estrat de matoll presenta valors **secs** i valors **humits** per l'estrat arbori.

De l'estudi derivat del contingut d'humitat del combustible i del comportament del foc observat, es pot concloure que el comportament esperat, a falta de conèixer com influiran els episodis meteorològics durant el mes d'octubre, es presentarà a través d'incendis de superfície amb propagacions i intensitats escasses, que únicament podrà afectar a l'estrat arbori en alineacions plenes i en zones restringides del territori on la vegetació pugui estar especialment disponible per haver rebut poc volum en els episodis de precipitació que han afectat la Comunitat.